

(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

บันทึกความรู้สัมมาชีพชุมชน
(เพื่อเผยแพร่บนเว็บไซต์สัมมาชีพชุมชน)

๑. ประเภทความรู้สัมมาชีพ (สามารถเลือกได้มากกว่า ๑ หมวดหมู่)

- เกษตร ท่องเที่ยวชุมชน อื่น ๆ แปรรูป-อาหาร แปรรูป-เครื่องดื่ม
 แปรรูป-ผ้าและเครื่องแต่งกาย แปรรูป-ของใช้ ของประดับ
 แปรรูป-สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร

๒. ชื่อองค์ความรู้ ทำน้ำหมักชีวภาพ

๓. ชื่อเจ้าขององค์ความรู้ นางดวงรัตน์ ตลับเงิน

ที่อยู่บ้านเลขที่ ๓๗/๑ หมู่ที่ ๒ ตำบล หรเทพ อำเภอบ้านหม้อ
จังหวัดสระบุรี รหัสไปรษณีย์ ๑๘๑๓๐

๔. ความเป็นมา/แรงบันดาลใจ/เหตุผลที่ทำให้ (ในการบันทึกองค์ความรู้)

(๑) เป็นทีมวิทยากรสัมมาชีพตามโครงการอบรมสัมมาชีพระดับหมู่บ้าน จึงจัดทำบันทึกความรู้
สัมมาชีพชุมชนเพื่อเผยแพร่ให้ผู้ที่สนใจ

(๒) เพื่อเป็นบันทึกสานต่อภูมิปัญญาไปสู่รุ่นลูก/หลาน

๕. วัตถุประสงค์

(๑) เพื่อเป็นแนวทางในการแนะนำเกษตรกรให้หันมาใช้สารที่ผลิตจากธรรมชาติ

(๒) เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและชาวบ้านหันมาใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพจากเศษพืชและผัก

๖. วัตถุดิบที่ใช้

(๑) ผลไม้สุก ๑๒ กิโลกรัม เช่น ฟักทอง(เอาทั้งเมล็ด), กลัวยน้ำว่า, มะละกอ, สับปะรด(เอาทั้งเปลือก) ให้ทำการสับเป็นชิ้นเล็ก ๆ ตามภาพ

(๒) น้ำตาลธรรมชาติ เช่น น้ำตาลอ้อย, น้ำตาลมะพร้าว, น้ำตาลโตนดที่ไม่ผ่านการฟอกสีหรือเจือปนด้วยน้ำยากันเสีย หรือใช้กากน้ำตาล จำนวน ๔ กิโลกรัม

(๓) น้ำสะอาด ๔๐ ลิตร ควรเป็นน้ำฝน หากจำเป็นต้องใช้น้ำประปาก็ควรใส่ตุ่มตากแดดเพื่อไล่คลอรีนให้หมดก่อน

(๔) ภาชนะหมัก ควรเป็นภาชนะชนิดทึบแสงและมีฝาปิดสนิท ก่อนใช้ควรล้างให้สะอาดและถ้าตากแดดก่อนใช้ก็ยิ่งดี ไม่ควรใช้ภาชนะที่เป็นโลหะเนื่องจากเมื่อใช้ไปนาน ๆ จะถูกกัดจนทะลุได้

(๕) ไม้พาย ควรเตรียมไว้ โดยล้างให้สะอาดพร้อมตากแดดก่อนใช้

๗. อุปกรณ์ที่ใช้

(๑) ถังหมัก

(๒) ไม้พาย

๘. กระบวนการ/ขั้นตอน

(๑) ใส่ น้ำสะอาด ๔๐ ลิตร ลงในถังหมักขนาด ๖๐ ลิตร

(๒) ใส่กากน้ำตาล จำนวน ๔ กิโลกรัม ลงในถังหมัก แล้วใช้ไม้พายกวนให้เข้ากัน

(๓) ใส่ผลไม้สุก ๑๒ กิโลกรัม ลงในถังหมัก กวนให้พอเข้ากัน (หลักการผสมคือ ผลไม้สุก ๓ กิโลกรัม : กากน้ำตาล ๑ กิโลกรัม : น้ำ ๑๐ ลิตร)

(๔) หลังจากใส่ส่วนผสมทั้งหมดแล้วควรมีพื้นที่ว่างเพื่อให้มีอากาศอยู่ประมาณ หนึ่งในห้าของภาชนะ ทำการปิดฝาให้สนิท เขียนป้ายบอกวันที่ผลิต และถังหมักควรอยู่ในที่ร่ม

(๖) เมื่อครบ ๗ วันให้เปิดฝาดังหมักดู ถ้ามีราขาวเกิดขึ้น พร้อม ๆ กับมีกลิ่นส้มฉุน แสดงว่าการหมักของเราได้ผลดี แต่ถ้ามีกลิ่นเหม็นบูด และน้ำเป็นสีดำ ให้ทำการเพิ่มน้ำตาลหรือกากน้ำตาลลงไปอีก แล้วปิดฝา (ถ้ามีหนอนเกิดขึ้น ก็ไม่เป็นไร เพราะอาจจะเกิดจากการปิดฝาไม่สนิท ต่อมาหนอนจะตายกลายเป็นอาหารพืชไปเอง)

(๗) เมื่อครบกำหนด ๓ เดือน ก็เป็นอันเสร็จ ให้กรองเอาเฉพาะน้ำใส ๆ ด้านบนหรือน้ำหมักจุลินทรีย์ชีวภาพไปใช้งาน โดยต้องผสมน้ำก่อน ตามอัตราส่วน ดังนี้

น้ำหมัก : น้ำ ๑ : ๒๐๐ เมื่อนำไปใช้ผสมกับปุ๋ยอินทรีย์เพื่อทำปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ

น้ำหมัก : น้ำ ๑ : ๒๐๐ เมื่อนำไปใช้ฉีดพ่นหน้ากรีดหรือหน้ายางเพื่อเพิ่มน้ำยาง(๑-๒ สัปดาห์ต่อครั้ง)

น้ำหมัก : น้ำ ๑ : ๕๐๐ เมื่อนำไปใช้กับจำพวกไม้ยืนต้น

น้ำหมัก : น้ำ ๑ : ๑๐๐๐ เมื่อนำไปใช้กับจำพวกพืชผัก

น้ำหมัก : น้ำ ๑ : ๑ หรือใช้น้ำหมักอย่างเดียว(ให้ทดลองว่าแบบใดได้ผลดีกว่า) เพื่อฉีดพ่นกำจัดวัชพืช

นอกจากนี้ เมื่อหมักครบ ๓ เดือนแล้ว ก็สามารถนำไปขยายหัวเชื้อต่อ ได้อีก

(๘) นำกากที่เหลือไปทำปุ๋ย โดยเทรอบ ๆ โคนต้นในรัศมีพุ่มใบต้นไม้ หรือปล่อยกากที่เหลือไว้กับถังหมักเพื่อขยายหัวเชื้อต่อ

๙. ข้อพึงระวัง

ระหว่างการหมัก หรือก่อนครบ ๓ เดือน ถ้าสังเกตเห็นว่าถังบวม ให้รีบเปิดฝาเพื่อระบาย อากาศออก แล้วรีบปิดฝาให้สนิททันทีเพื่อป้องกันเชื้ออื่นแทรกลงไป

๑๐. ข้อเสนอแนะ

(๑).....-

(๒).....-

๑๑. ความสามารถในการจำหน่าย/ให้บริการ

๑๒. ที่อยู่สำหรับการติดต่อ

(๑) ชื่อ-สกุล นางดวงรัตน์ ตลับเงิน

(๒) ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน

(๓) เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๙-๘๐๑๙๒๔๖

๑๒. แนบไฟล์รูปภาพเฉพาะนามสกุล .gif , .jpeg) /ไฟล์อื่นๆ เฉพาะนามสกุล .zip , .rar, .pdf, .doc

(๑) ไฟล์ภาพเจ้าของความรู้.....

(๒) ไฟล์ภาพกิจกรรม.....

(๓) ไฟล์ภาพเอกสารต่างๆ.....

.....

หมายเหตุ : ๑) บันทึกหมู่บ้านเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ที่ ๑ (๒๓๓ หมู่บ้าน) อย่างน้อย ๑ องค์ความรู้

๒) ส่งถึงจังหวัดภายในวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐

๓) ส่งเป็นไฟล์งานบันทึกความรู้สัมมนาซีพชุมชนข้อมูล ขอเป็น .doc / ไฟล์ รูปภาพ

เฉพาะนามสกุล .gif , .jpeg./ไฟล์อื่นๆ เฉพาะนามสกุล .zip , .rar, .pdf, .doc

๔) ไฟล์รูปภาพ โดยเฉพาะเจ้าของความรู้ และภาพกิจกรรม ขอให้มีความชัดเจน

และส่งแยกมา ไม่บันทึกลงในไฟล์ .doc : ขอขอบคุณค่ะ